

МІЖКУЛЬТУРНИЙ DIALOG

● gs_radaspilnot@ukr.net ●

www.spilka-radaspilnot.org

ВІД МІЖНАЦІОНАЛЬНОГО ДІАЛОГУ — ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ЄДНОСТІ! ● №3 (3) грудень 2025 р. — січень 2026 р. R30-06463 ●

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ГАЗЕТА ГРОМАДСЬКОЇ СПІЛКИ «РАДА НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ УКРАЇНИ 2025» (РНСУ)

ЩИРО ВІТАЄМО З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ!

Вітання з Різдвом Христовим!

Рада національних спільнот України щиро вітає вас зі світлим святом Різдва Христового!

Нехай це величне свято наповнить серця вірою, надією та любов'ю, принесе мир, злагоду й взаєморозуміння у кожну родину та в усю нашу багатонаціональну українську спільноту. Різдво є символом єдності, добра та духовної сили, які сьогодні особливо важливі для нашої держави.

Бажаємо міцного здоров'я, добробуту, тепла родинного кола, а Україні — миру, єдності та світлого майбутнього.

Христос Рождається! Славимо Його!

З повагою

Команда Ради національних спільнот України

**Шановні друзі, колеги, партнери!
Дорогі представники національних
спільнот України!**

**Від імені Ради національних
спільнот України та особисто від себе
щиро вітаю вас із Новим роком!**

Ми зустрічаємо цей Новий рік в умовах війни — у час, коли Україна щоденно виборює свою свободу, незалежність і право на майбутнє. Цей період став важким випробуванням для кожного з нас, але водночас показав справжню силу нашої держави — єдність усіх громад, народів і національних спільнот, які разом стоять на захисті України.

Попри біль, втрати та складні виклики, ми зберегли найцінніше — людяність, взаємну підтримку й віру. Саме міжкультурний діалог, солідарність і повага один до одного є фундаментом сильної, демократичної та європейської України.

У Новому році бажаю всім миру, Перемоги, безпеки та злагоди. Нехай кожна родина дочекається своїх рідних, нехай у домівках з'явиться спокій, а в серцях — надія. Бажаю сил для подальшої спільної праці, мудрих рішень і нових кроків до відновлення та розвитку нашої держави.

Вірю, що разом ми обов'язково подолаємо всі випробування й зустрінемо мирне майбутнє у вільній Україні.

З повагою Голова Ради національних спільнот України Ашот Аванесян

**Від імені національних спільнот України
ЩИРО ВІТАЄМО ВАС,
ПАНЕ ПРЕЗИДЕНТЕ,
З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ!**

Дякуємо за лідерство, мужність і відповідальність у надзвичайно складний для держави час. Бажаємо міцного здоров'я, витримки, єдності та сил у служінні українському народові.

Нехай Україна залишається сильною, вільною та багатонаціональною державою, об'єднаною спільною метою — Перемогою і миром.

23 січня свій 97-й день народження відзначає Святійший Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет — Предстоятель Української Православної Церкви Київського Патріархату, духовний лідер, Першосвятитель і символ багаторічної боротьби за духовну свободу України

У цей благословенний день ми, від Ради національних спільнот України, висловлюємо щире подяку за Ваше багаторічне патріарше служіння, за мудрість, духовність, мужність і непохитну вірність Христовій Церкві та українському народові.

Життєвий шлях Вашої Святості — це шлях жертвовного служіння Богові, Церкві й Україні. Ви увійшли в історію як духовний провідник Української нації, як той, хто у вирішальні моменти новітньої історії України підтримував народ ділом, словом і молитвою. Зокрема, Ваші молитви та патріарше благословення у час російської агресії стали джерелом сили, надії й духовної єдності для мільйонів українців.

Ваша Святосте, у цей урочистий день молитовно бажаємо Вам міцного здоров'я, кріпості духу і тілесних сил, миру душі та невинної Божої благодаті. Нехай Господь Бог благословляє Ваші першосвятительські труди, а Пресвята Богородиця покриває Своїм чесним омофором.

Молимося за Вас, щиро вітаємо і дякуємо Господу Богу за Ваше життя та служіння. Многії та благії літа, Ваша Святосте!

З повагою, від керівництва Ради національних спільнот України Ашот Аванесян

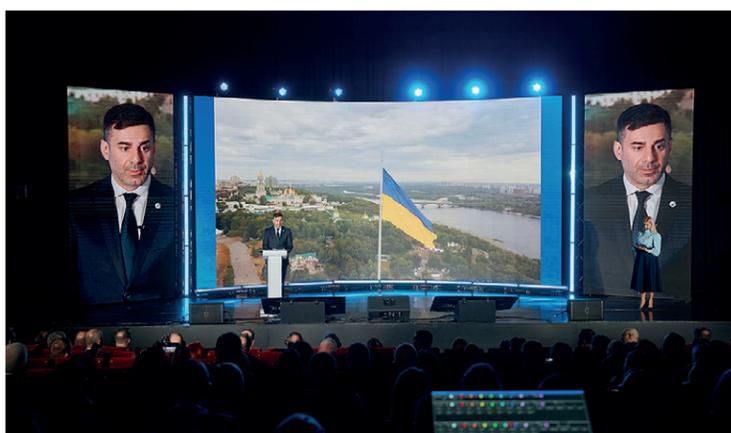
МІЖНАРОДНА ПРАВОЗАХИСНА КОНФЕРЕНЦІЯ «УРОКИ УКРАЇНИ ДЛЯ СВІТУ: НОВІ ВИКЛИКИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ»

*Уроки України для світу:
як український досвід змінює
глобальний захист прав людини*

У столиці відбулася Міжнародна правозахисна конференція «Уроки України для світу: нові виклики у сфері захисту прав людини», приурочена до Дня прав людини. Це вже наша 4-а така конференція.

Цьогоріч подія об'єднала понад 1000 учасників офлайн та онлайн з усіх регіонів України. Заходи до Дня прав людини відбулися також за кордоном — у Канаді, Чехії та Португалії.

(Продовження на 2 ст.)

МІЖНАРОДНА ПРАВОЗАХИСНА КОНФЕРЕНЦІЯ «УРОКИ УКРАЇНИ ДЛЯ СВІТУ: НОВІ ВИКЛИКИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ»

(Закінчення, початок на 1 ст.)

Конференцію відкрив Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець.

У своєму виступі він наголосив: «Коли світ сумнівається — українці роблять неможливе. Бо ми боремося не лише за землю — ми боремося за людей і за майбутнє».

До учасників також звернулася Заступниця Голови Верховної Ради України Олена Кондратюк, а з онлайн-привітанням виступив Комісар Ради Європи з прав людини Майкл О'Флаєрті.

На конференції відбулися змістовні панельні дискусії:

«Права людини як основа європейського вибору України»

В якості спікерів виступили: Мачей Янчак (Рада Європи), Рольф Холмбо (КМЕС), Мунір Мамедзаде (ЮНІСЕФ), Ана Лукатела (ПРООН), Хуан Педро Шерер (МКЧХ).

Говорили про трансформацію підходів до прав людини під час війни, імплементацію європейських стандартів та Стамбульську конвенцію, роль Ради Європи у збереженні верховенства права, фіксацію воєнних злочинів і захист прав дітей.

«Громади України в контексті європейської інтеграції»

В якості спікерів виступили: Матве Морі (Конгрес місцевих та регіональних влад Ради Європи), Петр Мареш (ОБСЕ), Сабін Фрейзер-Понеш (ООН Жінки), Соня Куш (Save the Children).

Обговорили, як громади стають адвокатами євроінтеграції, питання гендерної рівності та залучення мешканців до ухвалення рішень.

«Українці за кордоном: новий вимір прав та захисту»

Панель була присвячена викликам і підходам до захисту прав українців, які вимушено перебувають за межами держави.

До дискусії онлайн долучився Юрій Лисенко, Представник Уповноваженого у Сполученому Королівстві Великої Британії та Північній Ірландії. Серед спікерів також виступили: Амр Таха (МОМ), Бернадетт Кастель-Голлінгсорт (УВКБ ООН), Газанфар Ахмадов (Державна комісія Азербайджану з питань зниклих безвісти), Сандра Вінтер (Данський інститут з прав людини).

Обговорили роль діаспор як сильного голосу України за кордоном і кроки, які потрібні для формування політики повернення. Зазначалося, що за кордоном перебуває близько 6 млн громадян України, і безпечно повернення додому має стати пріоритетом державної політики.

Уповноважений також виступив і наголосив, що держава зобов'язана забезпечити гідний захист своїх гро-

мадян за кордоном, аби кожен українець хотів і надалі ідентифікувати себе з Україною. Він представив результати опитування, проведеного Офісом Омбудсмена спільно з Радою Європи у 10 країнах, де проживає найбільше українців: максимум кожен четвертий респондент готовий повернутися в Україну. «Держава має розробити зрозумілу та системну політику повернення», — сказав Уповноважений.

Також в межах конференції Уповноважений провів зустріч із Матве Морі — Генеральним секретарем Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи. Обговорили роль місцевого самоврядування в умовах війни, захист прав людини на рівні громад, а також підтримку України на шляху відновлення та європейської інтеграції.

Конференція продемонструвала український досвід — це не лише трагедія війни, а й основа для розробки нових глобальних підходів у сфері прав людини. Україна формує практики, що допомагають світу посилювати механізми захисту, справедливості та відповідальності.

Уповноважений подякував усім учасникам та учасницям за відкритість, професійність і солідарність, підкресливши, що спільні зусилля роблять голос прав людини сильнішим — і в Україні, і у світі.

Офіс Омбудсмена України

Закон виключає з переліку російську мову, оскільки вона не є загроженою, має історичне домінування та не потребує спеціального захисту.

Верховна Рада України ухвалила закон, який приводить низку українських законів у відповідність до оновленого офіційного перекладу Європейської хартії регіональних або міноритарних мов.

За закон проголосували 264 депутати. Закон був розроблений Міністерством культури та стратегічних комунікацій на виконання доручення уряду і ґрунтується на офіційному перекладі Хартії, зробленому МЗС у січні 2024 року.

Що саме змінює закон?

Уточнюється офіційний переклад Хартії

Раніше базовий термін "regional or minority languages" був перекладений як «регіональні мови або мови меншин», причому переклад зроблено не з оригіналу (англ./франц.), а з російської версії. Це породило хибну інтерпретацію, ніби Хартія стосується захисту «національних меншин», а не мов, носії яких є чисельною меншістю.

КОНГРЕС КОРИННИХ НАРОДІВ УКРАЇНИ

2 грудня 2025 року в Києві відбувся перший Конгрес корінних народів України — історична подія, що об'єднала представників кримських татар, караїмів, кримчаків, національних спільнот, державних інституцій, дипломатів та міжнародних партнерів.

Учасники обговорювали:

- реалізацію Закону «Про корінні народи України»;
- важливість збереження матеріальної та нематеріальної культурної спадщини;
- взаємодію з міжнародними організаціями;
- виклики та загрози в умовах триваючої російської агресії;
- плани діяльності на майбутнє та ситуацію з правами корінних народів у тимчасово окупованому Криму.

Конгрес зібрав ключових лідерів і партнерів:

- Мустафа Джемільев, лідер кримськотатарського народу, народний депутат України;

- Рефат Чубаров, Голова Меджлису кримськотатарського народу;

- Віктор Єленський, Голова Державної служби України з етнополітики та свободи совісті;

- Ольга Куришко, Постійна Представниця Президента України в АР Крим;

- Крістоф Камп, Верховний комісар ОБСЄ у справах національних меншин (онлайн);

- Тігран Хачатрян, Голова Ради громадських об'єднань національних спільнот України;

- Ашот Аванесян, Голова ГО «Рада національних спільнот України».

Панельні дискусії Конгресу

Панель №1. Загрози корінним народам України у контексті російської збройної агресії.

Панель №2. Кримські татари, караїми, кримчакі — на захисті України. Відбулося нагородження відзнакою Президента України «За оборону України» та демонстрація трейлера документального фільму «Кримські Аскери».

Панель №3. Закон «Про корінні народи України»: механізми реалізації прав корінних народів.

Панель №4. Голос корінних народів України у світі: від локальної боротьби до глобального визнання.

Панель №5. Матеріальна та нематеріальна культурна спадщина корінних народів України: виклики збереження в умовах російської агресії.

Цей Конгрес став важливим кроком до посилення представництва, захисту прав та міжнародної підтримки корінних народів України.

Разом — до відновлення справедливості та збереження унікальної культурної спадщини нашої держави.

Захід організували Державна служба України з етнополітики та свободи совісті спільно з Представництвом Президента України в АР Крим, Меджлисом кримськотатарського народу / Qırımtatar Milliy Meclisi, КРЦ, Спілкою караїмів України та представниками кримчаків.

РАДА УХВАЛИЛА ЗАКОН ПРО ОНОВЛЕННЯ ПЕРЕКЛАДУ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ХАРТІЇ РЕГІОНАЛЬНИХ АБО МІНОРИТАРНИХ МОВ: ЩО ЗМІНІТЬСЯ

«Новий переклад — «регіональні або міноритарні мови» — точніше передає зміст документа й усуває можливості політичних маніпуляцій навколо статусу української мови, — йдеться у пояснювальній записці.

Оновлюється перелік мов, на які поширюється Хартія в Україні

Закон виключає з переліку російську мову, оскільки вона не є загроженою, має історичне домінування та не потребує спеціального захисту. Це відповідає висновкам Конституційного Суду та нормам Закону «Про національні меншини».

Також вилучено «молдавську» мову, оскільки Молдова офіційно визнала румунську державною.

Держава застосуватиме режим підтримки до таких мов: білоруська, болгарська, гагаузька, кримськотатарська, новогорьцька, німецька, польська, румунська, словацька, угорська, чеська, іврит.

Вносяться зміни до трьох законів України

Закон оновлює положення:

- Закону «Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин»;
- Закону «Про національні меншини (спільноти) України»;
- Закону «Про медіа».

Усі формулювання приводяться у відповідність до нового офіційного перекладу.

Чому це було необхідно

Конституційний Суд ще у 2021 році вказав на юридичну невпорядкованість у сфері застосування Хартії та вимагав від держави чітко визначити її офіційний переклад. Стара

редакція спричиняла конфлікти між нормами законодавства, а також дозволяла використовувати Хартію для політичного тиску на статус української мови.

Оновлений переклад забезпечує трактування Хартії у відповідності до її духу: захист загрожених мов; забезпечення розвитку менших мовних спільнот; без шкоди для державної мови.

Що зміниться після ухвалення

Україна почне офіційно застосовувати коректний переклад Хартії, усуваючи суперечності, на які роками вказували експерти й Конституційний Суд.

Режим підтримки поширюватиметься лише на ті мови, які реально потребують захисту.

Російська мова не отримуватиме статусу «загроженої», відповідно — не матиме особливих преференцій у публічній сфері.

Джерело: Засідання Верховної Ради України

ДО МІЖНАРОДНОГО ДНЯ ВОЛОНТЕРІВ УРОЧИСТЕ НАГОРОДЖЕННЯ ВІДЗНАКОЮ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ «ЗА ОБОРОНУ УКРАЇНИ»

5 грудня відбулося урочисте нагородження відзнакою Президента України «За оборону України», заснованою Указом Президента Володимира Зеленського 5 серпня 2022 року.

Голова ДЕСС Віктор Єленський звернувся до волонтерів зі щирими словами вдячності. Він підкреслив, «що справжнє служіння завжди народжується з любові, жертвовності та небайдужості. І нагадав слова зі Святого Письма: «Син Людський прийшов не для того, щоб Йому служили, а щоб служити й віддати Своє життя як викуп за багатьох»».

Відзнаку отримали до міжнародного дня волонтерів — члени Ради національних спільнот України, які своєю самовідданою працею щодня зміцнюють міжетнічний мир, сприяють обороноздатності держави, підтримують розвиток волонтерського руху та реалізацію державної політики у соціально-культурній сфері.

Це люди, чий вагомий особистий внесок у створення культурних і

духовних цінностей, у збереження суспільної злагодності та багаторічна сумлінна праця стали прикладом високого професіоналізму й громадянської відповідальності.

Відзнакою Президента України «За оборону України» нагороджені:

- Коваленко Людмила Федорівна
- Келіогло Василь Григорович
- Присяжнюк Михайло Олексійович
- Саранді Вячеслав Миколайович

«Діяльність наших волонтерів — це важлива частина спільної справи, яка наближає нас до перемоги та миру в Україні», — зазначив Ашот Аванесян, Голова Ради національних спільнот України.

Разом із представниками національних спільнот України були нагороджені також представники корінних народів України. Ми щиро пишаємося нашими колегами та друзями, які отримали таку високу нагороду Президента України.

Нагородження провів Голова Державної служби етнополітики і свободи совісті Віктор Єленський.

КРУГЛИЙ СТИЛ НА ТЕМУ:

«БІЛОРУСИ ПЛІЧ-О-ПЛІЧ ПО ОДИН БІК ФРОНТУ»

У заході брали участь та були запрошені: представник секретаріату Уповноваженого з рівних прав і свобод, прав національних меншин, політичних та релігійних поглядів Андрій Хомак; Ігор Лоссовський — заступник голови Державної служби України з етнополітики і свободи совісті; Ашот Аванесян — голова громадської спілки «Рада національних спільнот України 2025»; Рефат Чубаров — голова Меджлису кримськотатарського народу; Ровшан Тагієв — голова азербайджанського конгресу України; Василь Келіогло — голова Всеукраїнської громадської організації «Союз гагаузів України»; Олександр Хара — член Ради громадських об'єднань національних меншин (спільнот) України, Марія Харакоз-Лапеева — голова громадської організації «Молодь Ради національних громад України»,

заступниця голови Федерації грецьких товариств України; Олексій Францкевич — керівник громадської спілки «Білоруська спільнота України»; Олександр Опейкін — координатор з міжнародних комунікацій ГО «Білоруська спільнота України»; Наталка Позняк — журналістка, волонтерка, громадська діячка; Євген Магда — кандидат політичних наук, директор Інституту світової політики; Ярослав Кічук — ректор Ізмаїльського державного гуманітарного університету, представник Південного регіону ГО «Білоруська спільнота України»; Олексій Гулідін — керівник Центру екстреної медичної допомоги ТРО ЗСУ; Євген Орда — військовий капелан, настоятель гарнізонного храму св. мч. Івана Воїна м. Чернігова, благочинний Чернігівського районного благочиння, митрофорний протоієрей, представ-

ник на Чернігівщині ГО «Білоруська спільнота України»; Олександр Логинов — батько загиблого героя в Маріуполі, представник у Миколаєві ГО «Білоруська спільнота України»; Сергій Богукалець — військовослужбовець ЗСУ, представник ГО «Білоруська спільнота України»; Андрій Мядведєв — білоруський журналіст, правозахисник, волонтер, представник на Тернопільщині ГО «Білоруська спільнота України»; Андрій Венсько — волонтер, громадський діяч, представник на Волині ГО «Білоруська спільнота України»; Аляксандар Пятроускі — білоруський доброволець Другого інтернаціонального легіону, координатор з питань ветеранів та людей з інвалідністю війни ГО «Білоруська спільнота України»; Алена Жаркевич — представниця ініціативи «Беларускі аўтаполк»; а також представники Офісу Президента України, Міністерства закордонних справ України, Міністерства у справах ветеранів України.

Модератор: Руслан Рохов — політичний консультант, керівний партнер компанії PGR Consulting Group.

Організатори: Громадська спілка «Білоруська спільнота України».

Під час заходу учасники презентували діяльність громадської спілки «Білоруська спільнота України», а також обговорили актуальні питання на майбутнє білоруської громади в Україні, спрямованої на боротьбу проти спільного ворога.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ПІЛОТНОЇ ВЕРСІЇ ОНОВЛЕНОГО САЙТУ ТА ПЛАТФОРМИ ОБ'ЄДНАННЯ ГРЕКІВ УКРАЇНИ

Відбулася презентація пілоотної версії оновленого сайту та платформи об'єднання греків України — сучасного цифрового інструменту для підтримки комунікації, взаємодії та розвитку грецьких громад по всій країні.

Захід пройшов у гібридному форматі: офлайн у фронт-офісі МДУ та онлайн, об'єднавши представників спільноти, науковців та партнерів проекту.

З вітальними словами до учасників звернулися:

- Ігор Вернер, заступник Голови Державної служби України з етнополітики та свободи совісті з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації;
- Нікос Патманідіс, Консул Греції в Києві;
- Ашот Аванесян, голова ГС «Рада національних спільнот України-2025»;
- Тетяна Марена, в.о. ректора Маріупольського державного університету.

Серед ключових тем презентації — запуск масштабного опитування громадян України грецького походження, яке має на меті зібрати достовірні дані

про реальну чисельність та потреби спільноти.

Степан Махсма, голова Федерації грецьких товариств України, підкреслив важливість актуалізації інформації про місцезнаходження українських греків, рівень володіння грецькими мовами та новогрецькою, а також визначення соціальних потреб. Він наголосив, що ці дані стануть основою для посилення представництва українських греків і для аргументованих звернень до державних структур.

Оновлений сайт міститиме розділи з новинами спільноти, корисні мате-

ріали про традиції та культуру греків України, а також інформацію про освітні ініціативи й проекти.

Проект реалізовано в рамках грантової програми Державної служби України з етнополітики та свободи совісті у партнерстві з Маріупольським державним університетом та Посольством Греції в Україні.

Розвиток цифрових інструментів — це крок до зміцнення єдності, збереження спадщини та посилення голосу грецької спільноти в Україні.

Джерело: Сайт Федерації грецьких товариств України.

БЛАГОДІЙНИЙ ФЕСТИВАЛЬ КОРЕЙСЬКОЇ КУЛЬТУРИ «КОРЕЯДА 2025»

21 грудня у культурному просторі Nivki Hall у Києві відбувся благодійний фестиваль корейської культури «Кореяда 2025», який став яскравою подією культурного життя столиці та важливою платформою для міжкультурного діалогу, єднання та благодійності.

Захід об'єднав поціновувачів корейської культури, представників дипломатичного корпусу, керівництво ради національних спільнот України, громадських і культурних організацій, митців, волонтерів та гостей з різних кутків України. Серед почесних гостей був присутній Уповноважений Посол Республіки Корея, що підкреслило значущість події та глибину українсько-корейських культурних зв'язків.

Фестиваль пройшов у теплій, щирій та водночас урочистій атмосфері, наповненій повагою до традицій, відкритістю до культурного обміну та спільною метою — підтримати Збройні Сили України.

Програма «Кореяда 2025» була насиченою та багатогранною. Гости мали можливість побачити автентичні корейські етнічні танці, насолодитися вокальними виступами з виконанням корейських пісень у виконанні представників корей-

ської діаспори в Україні, а також відвідати показ сучасного й традиційного корейського одягу, який поєднав естетику минулого й сьогодення.

Окрему увагу привернули інтерактивні вікторини та пізнавальні активності, присвячені історії, традиціям і культурі Південної Кореї. Вони дали можливість гостям не лише дізнатися більше про країну, а й відчути живий зв'язок між культурами, що взаємно збагачують одна одну.

Фестиваль мав і важливу благодійну місію. Усі кошти, зібрані під час заходу, були спрямовані на підтримку Збройних Сил України. Таким чином «Кореяда 2025» стала прикладом того, як культура, мистецтво та людська єдність можуть

стати інструментом реальної допомоги та підтримки у складний для країни час.

Організатори висловлюють щире вдячність усім учасникам, партнерам, волонтерам і гостям за активну участь, небайдужість та спільно створену атмосферу взаємоповаги й тепла. Саме завдяки спільним зусиллям вдалося не лише провести яскравий культурний захід, а й зробити вагомий внесок у підтримку захисників України.

Фестиваль «Кореяда 2025» вкотре довів, що культура є потужною силою, здатною об'єднувати народи, надихати та творити добро.

Організатори з нетерпінням чекають на нові зустрічі у наступному році!

26 січня у Страсбурзі Петру Байр (Австрія) було обрано Президенткою Парламентської Асамблеї Ради Європи (ПАРЕ) на однорічний термін з можливістю повторного обрання. Вона отримала абсолютну більшість голосів у першому турі голосування.

Змінивши Теодоросу Русопулосу, вона стала 36-м президентом ПАРЕ та п'ятою жінкою на цій посаді.

Детальніше: <https://go.coe.int/cB1hX>

15 січня в «Укрінформі» ДЕСС спільно із Кримсько-татарським Ресурсним Центром і Меджлісом кримсько-татарського народу провела Круглий стіл, присвячений стану імплементації Закону України «Про корінні народи України». У заході взяли участь керівники причетних урядових структур, представники організацій корінних народів та широкої громадськості.

Детальніше: <https://dcss.gov.ua/>

ЗАСІДАННЯ ЕКСПЕРТНОЇ РАДИ З ПИТАНЬ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН ТА КОРИННИХ НАРОДІВ

Відбулося підсумкове у цьому році засідання Експертної ради з питань національних меншин та корінних народів при Представнику Уповноваженого з рівних прав і свобод, прав національних меншин, політичних та релігійних поглядів.

Засідання відкрив та виступив із вітальним словом Олександр Осіпов — Представник Уповноваженого з рівних прав і свобод, прав національних меншин, політичних та релігійних поглядів, співголова Експертної ради.

Також із вітальним словом виступив Ашот Аванесян — Голова ГО «Рада національних спільнот України», співголова Експертної ради.

У ході засідання Олександр Осіпов презентував діяльність Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини за напрямом додержання прав національних меншин (спільнот) і корінних народів України за 2025 рік.

Учасники засідання обговорили план роботи та пропозиції до плану діяльності на 2026 рік, а також напрями подальшої співпраці, визначивши пріоритетні напрями взаємодії, спільні завдання та ініціативи, зокрема:

- проведення моніторингових візитів і перевірочок щодо дотримання прав національних меншин (спільнот) та корінних народів, у тому числі в контексті імплементації Закону України

«Про національні меншини (спільноти) України», Державної цільової національно-культурної програми «Єдність у розмаїтті» (до 2034 р.) та Стратегії сприяння реалізації прав і можливостей осіб, які належать до ромської національної меншини (до 2030 р.);

- залучення членів Експертної ради до обговорення, підготовки зауважень і пропозицій до нормативно-правових актів у частині дотримання прав національних меншин (спільнот) та корінних народів України;

- проведення спільних заходів та інформаційних кампаній, зокрема з нагоди пам'ятних дат і державних свят.

Співголова Експертної ради Ашот Аванесян вніс пропозиції до плану дій на 2026 рік, серед яких:

- забезпечення системного діалогу та підтримка представників національних меншин (спільнот), які постраждали внаслідок збройної агресії, а також розвиток волонтерського руху серед національних спільнот для допомоги ЗСУ та внутрішньо переміщеним особам;

- сприяння створенню рад національних меншин (спільнот) як дорадчих органів при обласних військових адміністраціях та впровадження інституту радників голів ОВА з питань національних меншин (спільнот);

- напрацювання механізмів та надання допомоги у створенні Центрів національних меншин (спільнот).

Урочисто відзначати державні свята — Дня міжнародної злагоди і

культурного розмаїття, проведення фестивалю «ЮНЦДЕЙ» та марафону національної єдності «МИ ВСІ РІЗНІ, АЛЕ МИ ЄДИНІ».

Голова Федерації грецьких товариств України Степан Махсма запропонував розглянути можливі зміни до законодавства України, зокрема законів про національні меншини (спільноти), виборчого законодавства та інших нормативно-правових актів, з метою надання окремого статусу громадським організаціям, що працюють у сфері захисту прав національних меншин, а також забезпечення реальних механізмів участі представників національних спільнот у політичному житті, зокрема шляхом запрова-

дження квотної системи у Верховній Раді України та органах місцевого самоврядування.

Під час засідання також було порушено низку важливих питань членами Експертної ради: Ескендером Барєвим, Земфірою Кондур, Людмилою Коваленко, Фуркатом Ачліовим, Олексієм Францкевичем, Імадом Абу Алрубом, Юліаном Кондуром, Миколаєм Ковалем, Василем Келіогло, Хайямом Дюнямалізаде.

Усі озвучені питання взято до уваги та заплановано їх поетапно опрацювання й напрацювання відповідних рішень.

Щиро дякуємо за Вашу активну громадянську позицію!

ПРЕЗЕНТАЦІЯ «ВІРТУАЛЬНОГО МУЗЕЮ НІМЦІВ ПРИЧОРНОМОР'Я» ТА ВИСТАВКИ ФОТОРОБІТ

В «Німецькому Домі — Київ» відбулася презентація «Віртуального музею німців Причорномор'я» та виставки фоторобіт, створених під час експедиції у колишні німецькі колонії півдня України.

Віртуальний музей етнічних німців України — це не просто зібрання експонатів чи електронний архів. Це — простір нашої спільної пам'яті, місток між поколіннями та жива розповідь про шлях, який пройшли наші предки на українській землі.

Для кожного з нас, хто належить до німецької спільноти України, наша спадщина — це невід'ємна частина ідентичності. Це мова й пісні, родинні історії, традиції й ремесла, уклад життя колоністів, що через десятиліття продовжує звучати в наших родинях. Пам'ять про предків дає нам опору, відчуття єдності та гордості за культурну глибину нашої спільноти.

Саме тому оцифрування пам'яток матеріальної та духовної спадщини

німців Причорномор'я є таким важливим.

У цифровому просторі ми можемо зберегти те, що під дією часу та обставин ризикує зникнути: старі світліни, документи, предмети побуту, зразки архітектури, пісні, спогади наших предків. Оцифрування робить ці скарби доступними для нащадків у будь-якій точці світу, дозволяє дослідникам працювати з джерелами, а молодому поколінню — відкривати свої корені у сучасному форматі.

Такий віртуальний музей показує нам усім, що:

— історія етнічних німців України є невід'ємною частиною історії самої України;

— внесок наших предків у розвиток Причорномор'я має бути відомим і шанованим;

— наша спадщина продовжує жити й надихати, коли ми її зберігаємо та переосмислюємо;

— сила спільноти у здатності пам'ятати, ділитися та передавати знання далі.

Віртуальний музей німців Причорномор'я це простір, де минуле зустрічається з майбутнім.

Він дає можливість кожному нащадкові німецьких колоністів відчувати свою причетність, доторкнутися до історії родини, розділити цінності й традиції, які об'єднують нас навіть на відстані. Це також платформа для діалогу між культурами, що сприяє кращому взаєморозумінню та збагачує сучасне українське суспільство.

Всі гості та члени товариства «Німецький Дім-Київ», які відвідали захід, з великою цікавістю прослухали доповідь доктора історичних наук, професора Андрія Івановича Кудряченко — директора Державної установи «Інститут всевітньої історії Національної академії наук України», який розповів всім присутнім про внесок німців Причорномор'я в економічний, культурний, освітній розвиток цього регіону України.

Серед виступаючих — Олена Фрей, представниця знаного роду

німців Причорномор'я. Родина Фрей зробила вагомий внесок у розвиток регіону.

Справжньою підтримкою та підтвердженням того, що збереження культурної спадщини — це спільна справа, яка збагачує всю Україну, були привітання від наших шановних друзів, представників національних спільнот пана Хвичі Мепарішвілі, пана Василя Келіоглу та Голови громадської спілки «Рада національних спільнот України» пана Ашота Авнесяна.

«Саме завдяки таким проектам, нашій небайдужості і єдності ми можемо продовжувати підтримувати, зберігати та відроджувати нашу культурну спадщину — матеріальну й духовну, українську та багатонаціональну», — зазначили наші партнери.

Щиро дякуємо всім учасникам заходу та партнерам за підтримку і спільну роботу над збереженням нашої спадщини та за участь у презентації.

Проект був підтриманий в рамках програми House of Europe за сприяння Європейського Союзу та реалізується Радою німців України спільно з українськими та міжнародними партнерами.

Людмила Коваленко

ЗАСІДАННЯ РАДИ ПРЕДСТАВНИКІВ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ КОРИННИХ НАРОДІВ, НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН УКРАЇНИ ПРИ МОН УКРАЇНИ

Відбулося друге в цьому році Засідання Ради представників громадських об'єднань корінних народів, національних меншин України при МОН України.

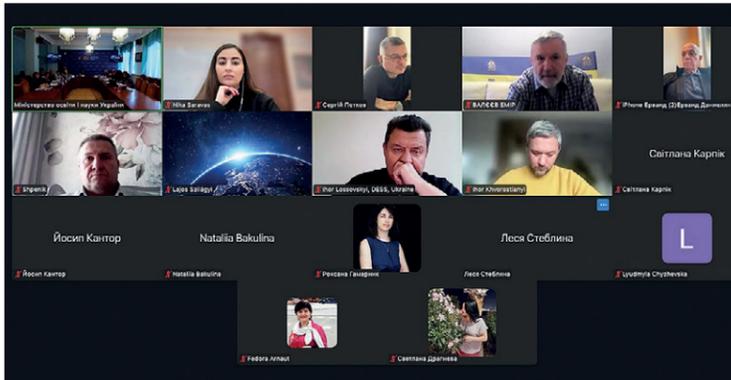
Відкриваючи Засідання, як Голова Ради, привітала всіх присутніх- як офлайн, так і онлайн — та щиро подякувала за плідну співпрацю в цей непростий для нашої держави рік. Наголосила, що ми продовжуємо активно долучатися до реформування законодавства, а наша спільна робота з МОН України, ДЕЕС, Офісом Уповноваженого та Офісом Ради Європи у 2025 році перетворилася на злагоджену командну взаємодію, що вже приносить значні результати.

Всіх присутніх привітала заступник Міністра освіти і науки України пані Надія Кузьмичова, яка наголосила на важливості освіти і використання рідної мови для представників національних меншин і корінних народів. Вона також підкреслила, що Рада є потужним освітнім майданчиком, на якому ми можемо відкрито обговорювати всі мовні питання, що нас хвилюють та потребують фахового діалогу.

Вітальні промови про важливість культурних та мовних особливостей нацменшин виголосили:

• Ігор Лосовський — Заступник Голови Державної служби України з етнополітики та свободи совісті

• Інна Кільдерова — Генеральний директор Директорату шкільної освіти МОНУ

• Ігор Хворостяний — керівник Офісу впровадження Нової української школи при МОНУ

• Ольга Беспалікова — асистент проекту Ради Європи

• Дмитро Чуприна — державний експерт експертної групи з питань шкільної освіти МОНУ

• Юлія Погребняк — директор державної установи «Український інститут розвитку освіти»

• Ашот Авнесян — голова Громадської Спілки «Рада національних спільнот України»

Фахову та ґрунтовну доповідь про підтримку мов національних спіль-

нот і корінних народів представив Ігор Лосовський на панельній дискусії щодо реалізації права на освіту та вільне використання рідної мови. Після виступу члени Ради, які у своїх організаціях опікуються мовними питаннями, поставили чимало змістовних запитань — дискусія була по-справжньому активною та професійною.

Голова Громадської спілки «Рада національних спільнот України» Ашот Авнесян в своїй доповіді акцентував на ролі освіти нацспільнот як ключового інструменту міжкультурного діалогу та збереження мов через освітні програми.

На питання щодо шкільної освіти, олімпіад з мов національних спільнот та інших важливих аспектів змістовно надавали інформацію генеральний директор Директорату шкільної освіти МОНУ пані Інна Кільдерова та державний експерт експертної групи з питань шкільної освіти МОНУ пан Дмитро Чуприна.

Ми обговорили ключові аспекти реалізації права на навчання рідною мовою, її вільного використання та значення цих прав для збереження ідентичності національних спільнот і корінних народів.

У своїй доповіді я наголосила: для нас принципово важливо, щоб мовні права, право на освіту, можливість навчатися рідною мовою та зберігати свою ідентичність були гарантовані та захищені. Україна робить вагомі

кроки в цьому напрямку — і це відчутно.

Друга частина зустрічі була присвячена питанню підручників, що видаються мовами національних меншин і корінних народів.

Було багато важливих запитань, на які аргументовано відповіла директор державної установи пані Юлія Погребняк разом із колегами: Світлою Харченко та Ольгою Мірошниковою. Вони також запропонували реальні шляхи вирішення проблем, порушених членами Ради.

Наприкінці засідання ми разом із секретарем Ради Світлою Карпик подякували Інні Кіндеровій та Дмитру Чуприні за сприяння в організації засідання й постійну підтримку нашої роботи.

Члени Ради представників громадських об'єднань корінних народів, національних меншин отримали вичерпні відповіді від фахівців за всіма напрямками освітньої діяльності.

Попереду ще багато важливої роботи, але ми готові до конструктивного діалогу і відкриті до співпраці з усіма зацікавленими сторонами.

Як Голова Ради та модераторка засідання, я щиро дякую всім за плідну та натхненну роботу й переконана, що спільними зусиллями ми забезпечимо гідні умови для освіти національних меншин в Україні!

Людмила Коваленко

«ДИТЯЧЕ ЄВРОБАЧЕННЯ 2025»: ХТО ПЕРЕМІГ У ФІНАЛІ ТА ЯКЕ МІСЦЕ ПОСІЛА УКРАЇНА

13 грудня у Тбілісі (Грузія) пройшов фінал Дитячого Євробачення 2025. Конкурс зібрав на сцені юних виконавців з 18 країн. Грузія минулого року отримала право на проведення заходу після перемоги свого представника Андрія Путкарадзе з піснею «To My Mom».

За результатами голосування перше місце здобула Франція, яку представляла Lou Deleuze з треком «Ce Monde». Вона збрала найбільшу кількість балів від журі та глядачів — 248.

На другому місці опинилася Україна, яку представляла Софія Нерсесян з піснею «Мотанка». Від глядачів і журі вона отримала 177 балів.

На третьому місці опинилася Грузія, від якої виступала Anita Abgariani з піснею «Shine Like a Star». Вірменія посіла четверте місце, а Іспанія — п'яте.

	FRANCE	248		NETHERLANDS	93
	UKRAINE	177		MALTA	92
	GEORGIA	176		ITALY	73
	ARMENIA	176		PORTUGAL	73
	SPAIN	162		CROATIA	70
	ALBANIA	145		AZERBAIJAN	66
	NORTH MACEDONIA	141		CYPRUS	50
	POLAND	139		MONTENEGRO	49
	SAN MARINO	126		IRELAND	44

Цьогорічний конкурс відзначився яскравими номерами, національними костюмами та потужними дитячими виступами. Кожен учасник намагався показати унікальність своєї країни та донести емоційний меседж через музику та хореографію.

Переможниця підкорила глядачів драматичним виконанням композиції, створивши на сцені витончену чорно-білу атмосферу, мов кадри з класичного кіно. Така продумана постановка додала глибини та емоційної напруги сильному вокалу дівчини.

Голосування проходило за традиційною системою, яка поєднує оцінки професійного журі та глядачів у пропорції 50 на 50. Проголосувати онлайн можна було за три улюблені пісні, включно з представником власної країни до та під час прямого ефіру.

Наступного року «Дитяче Євробачення» пройде у Франції.

РБК-Україна

88-мі РОКОВИНИ ГРЕЦЬКОЇ ОПЕРАЦІЇ НКВС 1937–1938 років

Напередодні 88-х роковин Грецької операції НКВС 1937–1938 років 14.12.2025 року в Андріївській церкві в Києві відбулася Панахида за невинно вбитими греками України.

У спільній молитві зібралися представники Федерації грецьких товариств України, члени Єнотіта/Єνότητα/Єпoтiтa — грецьке товариство, Київ, члени Ліги грецьких митців «Галатея», грецької громади Києва, релокованих громад і всі небайдужі.

Захід було організовано Федерацією грецьких товариств України, Грецьким товариством «Єнотіта» (м.Київ), Кальчицькою сільською військовою адміністрацією та Нікольською територіальною громадою з благословіння Єпископа Команського Михаїла Екзарха Вселенського Патріарха в Україні (Місія Ставропігії Вселенського Патріархату).

Ми згадали понад 11 тисяч людей, життя яких у 1937–1938 роках було знищене сталінським режимом лише через їхню національність.

У цій тиші звучали імена тих, кого намагалися стерти з історії.

Федерація грецьких товариств України

СПІВПРАЦЯ ГС «РНСУ 2025» ТА ГО «ВПО УКРАЇНА»

З прийдешнім Новим роком, друзі!

30 грудня ми зібралися в нашому Київському офісі за адресою вул. Тютюнника, 5, щоб поділитися з вами важливою та по-справжньому теплою новиною.

Цього дня ми підписали меморандум про співпрацю з Громадською організацією «ВПО УКРАЇНА» та її головою — нашим добрим другом і надійним партнером Максимом Ткаченком.

ГО «ВПО УКРАЇНА» була створена групою народних депутатів і сьогодні веде надзвичайно активну діяльність: допомагає фронту, військовим та системно підтримує внутрішньо переміщених осіб по всій країні. Це команда людей, для яких небайдужість — не слово, а щоденна робота.

Максим Ткаченко та вся команда організації постійно підтримують тих, хто був змушений залишити свої домівки. Щиро дякуємо за довіру, відкритість і спільні цінності.

У підписанні Меморандуму взяли участь:

Від ГО «ВПО УКРАЇНА» — голова організації, народний депутат України Максим Ткаченко; співзасновники ГО «ВПО УКРАЇНА», народні депутати України Владлен Неклюдов та Сергій Козир.

Разом — до Перемоги! З вірою та надією — у Новий рік!

Від Ради національних спільнот України — голова Ради Ашот Аванесян; голова Союзу гагаузів України Василь Келюгло; голова представництва Ради національних спільнот України в Бессарабії, ректор Ізмаїльського державного гуманітарного університету Ярослав Кічук; голова Грузинського земляцтва Хвича Мепарішвілі.

Від імені національних спільнот України висловлюємо глибоку вдячність за вашу працю. Переконані, що наша співпраця стане міцною основою для нових ініціатив, реальної допомоги людям і ще одного кроку до сильної, єдиної України.

РОБОЧА ЗУСТРІЧ У КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСНІЙ ВІЙСЬКОВІЙ АДМІНІСТРАЦІЇ

- основні пункти та структуру Положення про Раду;
- порядок формування складу та кількість учасників — представників різних національних спільнот;
- механізми взаємодії Ради з органами влади;
- актуальні питання, що стосуються внутрішньо переміщених осіб — представників національних громад.

На зустрічі були представники молоді Ради національних спільнот України: Денис Гайдарли, Нікіта Кравчук.

Зустріч пройшла у конструктивній атмосфері та стала вагомим кроком до створення ефективного консультативного дорадчого органу — майданчика для роботи з національними спільнотами Київщини.

Відбулася робоча зустріч із заступником голови Київської обласної військової адміністрації Жанною Жоржівною Осипенко, та фахівцями департаменту Культури, національностей та релігій під час

якої були порушені ключові питання щодо створення Ради національних меншин (спільнот) при голові Київської ОДА.

У ході обговорення розглянули важливі аспекти майбутньої роботи Ради:

МУЗИЧНИЙ ТРИУМФ ОСВІТИ І ДУХУ: ПРЕЗИДЕНТ КИМУ ХАЧАТУР ХАЧАТУРЯН ВСТАНОВИВ РЕКОРД УКРАЇНИ!

Музика — це мова часу, проте лише одиницям вдається розмовляти нею так багато, так довго і так швидко, щоб сам час зупинився і сказав: «Це рекорд!» 28 січня 2026 року в Київському міжнародному університеті відбулась історична подія, де величч академічної освіти зустрілася з високим мистецтвом. Президент університету, професор Хачатурян Хачатур Володимирович офіційно став рекордсменом України, представивши світові свій феноменальний творчий доробок. Сьогодні ми говоримо про цифри, які вражають: рекорд зафіксовано у категорії «Мистецтво» за найбільшу кількість авторських музичних композицій у жанрах вальсу та фокстроту, створених одним композитором. Але насправді ми говоримо про людську здатність творити без меж. Перед нами — явище. Людина, яка перетворила своє життя на безперервну симфонію. Творчий доробок митця налічує сотні композицій, серед яких 93 вальси та 104 фокстроти.

Детальніше: <https://kytu.edu.ua>

ПІДСУМКОВЕ РОЗШИРЕНЕ ЗАСІДАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ СПІЛКИ «РАДИ НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ УКРАЇНИ 2025»

Громадська спілка «Рада національних спільнот України 2025» спільно з громадською організацією «Рада національних спільнот України», а також за участі керівників різних національних меншин (спільнот) України провела підсумкове розширене засідання.

Захід було присвячено аналізу діяльності Ради у 2025 році та визначенню пріоритетних напрямів роботи на наступний період.

Модератором засідання виступив Ашот Аванесян, який окреслив ключові завдання зустрічі та наголосив на важливості консолідації зусиль національних спільнот в умовах сучасних викликів.

З вітальним словом від імені Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини до учасників звернувся Олександр Осіпов — Представник Уповноваженого з питань рівних прав і свобод, прав національних меншин, а також політичних і релігійних поглядів. У своєму виступі він підкреслив значущість діяльності Ради у сфері захисту прав національних спільнот та розвитку демократичних цінностей.

Також з вітальною промовою виступила Людмила Коваленко — голова Ради представників національних об'єднань і спільнот при Міністерстві освіти і науки України. Вона наголосила на важливості ефективної співпраці громадянського суспільства та державних інституцій у сферах освіти, міжкультурного діалогу та інтеграції.

У ході засідання з доповіддю виступив Степан Махсма — заступник голови Ради національних спільнот України, голова Федерації грецьких товариств України. Він зосередив увагу на питаннях координації діяльності національних спільнот та зміцнення їхньої ролі в суспільному житті країни.

Також виступила Марія Харакос — голова Молодіжної ради національних спільнот України, яка наголосила на важливості залучення молоді до процесів міжкультурного діалогу, громадської активності та формування майбутніх лідерів національних спільнот.

Активну участь у засіданні взяли та виступили представники й

керівники національних меншин (спільнот), зокрема грузинської, польської, німецької, вірменської, арабської, азербайджанської, корейської, туркменської, киргизької, гагаузької, болгарської, дагестанської, білоруської, асирійської, узбецької та татарської громад. У своїх виступах вони порушили актуальні питання діяльності спільнот, збереження культурної спадщини та розвитку міжнародної співпраці.

У засіданні також взяв участь і виступив Ярослав Кічук — ректор Ізмаїльського державного гуманітарного університету, голова представництва Ради національних спільнот України в Українській Бессарабії. Він акцентував увагу на ролі регіональних представництв у підтримці національних спільнот та

розвитку міжетнічної взаємодії на місцевому рівні.

З вітальним словом до учасників звернувся Ровшан Тагієв — голова Асамблеї національностей України, який відзначив вагомий внесок Ради у формування ефективної

платформи діалогу між національними громадами.

Під час засідання було розглянуто широкий спектр актуальних питань, зокрема:

- підбиття підсумків діяльності Ради національних спільнот України у 2025 році, визначення ключових досягнень, основних викликів та результатів реалізованих ініціатив;
- оцінка рівня та перспектив міжнародної співпраці з Радою Європи, міжнародними партнерами та

межах Національного превентивного механізму Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

- обговорення нових проектів у сфері міжкультурного діалогу, народної дипломатії та підтримки національних спільнот.

Окрему увагу було приділено пропозиціям і зауваженням учасників, питанням організаційної роботи, а також відзначенню та нагородженню активних представників національних спільнот за їхній внесок у спільну діяльність.

Підсумки засідання

У рамках підсумкової частини заходу відбулася презентація другого номера газети «Міжкультурний діалог», заснованої Громадською спілкою «Рада національних спільнот України 2025», що стало ще одним важливим кроком у розвитку інформаційної та просвітницької діяльності Ради.

Усі учасники продемонстрували високий рівень активності, конструктивний підхід і зацікавленість у подальшому розвитку діяльності Ради. Порушені питання засвідчили єдність бачення, готовність до співпраці та спільної роботи, спрямованої на зміцнення міжнародної злагоди, захист прав людини та розвиток громадянського суспільства в Україні.

Пресслужба ГС «РНСУ 2025»
та ГО «РНСУ»

ПАМ'ЯТНА ВИСТАВКА «НЕБЕСНИЙ ЛЕГІОН МАРІУПОЛЯ! ОЗСП «АЗОВ». З УКРАЇНОЮ В СЕРЦІ!»

Уголовному корпусі Шевченкового університету відбулося урочисте відкриття пам'ятної виставки «Небесний легіон Маріуполя! ОЗСП «Азов». З Україною в серці!», присвяченої загиблим воїнам полку «Азов» та білоруським добровольцям, які разом з українськими захисниками боролися за Маріуполь.

Автором виставки є етнічний білорус, чий син Євген Логінов загинув, захищаючи Маріуполь. Ініціативу родини Логінових підтримала громадська спілка «Білоруська спільнота України». Виставку презентував її керівник Аляксей Францкевіч.

В експозиції представлено понад 300 портретів азовців – незламних оборонців Маріуполя й «Азовсталі», а також 26 портретів білоруських добровольців, які загинули, воюючи пліч-о-пліч з українцями.

Ректор КНУ Володимир Бутров наголосив: «У серці незламної столи-

ці ми вшануємо героїв Маріуполя. Серед них — випускники й студенти нашого університету, які віддали життя за Україну».

Історії шевченківців, випускників філософського факультету КНУ імені Тараса Шевченка на сторінках Віртуального меморіалу:

Дмитра Губарева, який загинув 15 квітня 2022 року, захищаючи Маріуполь (<https://knu.ua/ua/virtual-memorial/otrok/>);

Ярослава Отрока, який загинув в ніч на 29 липня 2022 року в колонії в Оленівці – під час російського теракту, що забрав життя десятків україн-

ських військовополонених (<https://knu.ua/ua/virtual-memorial/otrok/>).

До відкриття долучилися рідні загиблих, побратими, представники полку «Азов», білоруські добровольці, курсанти ВКНУ, студенти й викладачі університету. Бійці, які пройшли Маріуполь і полон, наголошували:

- пам'ять – це частина боротьби,
- ми не маємо права забути загиблих і тих, хто досі в полоні.

Маріуполь тримався три місяці. Кожен п'ятий його захисник був азовцем. Вони вистояли, щоб вистояла Україна.

КНУ імені Тараса Шевченка

ПРАКТИЧНИЙ СЕМІНАР, ПРИСВЯЧЕНИЙ МОЖЛИВОСТЯМ ООН ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН (СПІЛЬНОТ) ТА ГРАНТОВИМ ІНСТРУМЕНТАМ

17 грудня в Німецькому домі Радою національних спільнот України провели за модераторства членкині Молодіжної ради національних спільнот України та Союзу гагаузів України Карина Келіогло практичний семінар, присвячений можливостям ООН для національних меншин та грантовим інструментам.

Під час семінару Карина Келіогло поділилася власним досвідом участі в місячній програмі стажування для представників національних меншин в ООН. Вона детально розповіла про процес відбору, практичні поради щодо подачі заявки, на що звертають увагу відбіркові комісії, що варто підкреслювати в аплікаціях, а чого — уникати.

Окрему частину семінару було присвячено її професійному шляху в межах програми, зокрема підготовчому тижню в Італії та ознайомленню з тримовною моделлю автономії Південного Тіролю (Больцано). Учасники обговорили, чи може цей досвід бути застосований в українському контексті та в який спосіб. Також було представлено можливості співпраці з дослідницькими центрами, зокрема з Eurac Research Center, у сфері прав національних меншин та автономій.

У практичному форматі було проведено воркшоп з теми власної ідентичності та рефлексії в правозахисній роботі.

Крім того, учасники отримали ґрунтовний огляд системи ООН: історію її створення, структуру, ключові органи та агенції, роль Офісу Верховного комісара ООН з прав людини, принципи його роботи, спеціальні процедури та основні міжнародні конвенції з прав людини. Окремо було роз'яснено підходи ООН до

поняття національних меншин і корінних народів та різницю між ними.

Значну увагу приділили практичним механізмам участі громадських організацій у діяльності ООН, зокрема підготовці тіншових (альтернативних) доповідей та участі в Універсальному періодичному огляді (UPR). У форматі рольової гри учасники відпрацювали навички правозахисної комунікації та адвокації.

Також Карина Келіогло поділилася досвідом робочої зустрічі з координатором наряду України в системі ООН, пояснила, як ефективно готуватися до таких зустрічей і на яких акцентах варто зосереджуватися.

Окремий блок був присвячений правам людини та методам проведення ефективних тренінгів з цієї теми, а також Форуму з питань меншин: його ідеї, значенню, правилам підготовки виступів та доцільності участі в ньому. Спікерка поділилася власним досвідом участі та практичними рекомендаціями.

У межах першого блоку семінару з коментарями та власним досвідом також виступив Голова Ради німців

України Володимир Лейсле — колишній стипендіат тієї ж програми стажування для представників національних меншин в ООН. Він поділився власним шляхом участі в програмі, практичними порадами щодо подачі заявки, а також розповів про можливості створення заходів у межах роботи з ООН та міжнародної адвокації.

У дискусії також взяла участь:

- Ашот Аванесян, Голова Ради національних спільнот України;
- Хвича Мепарішвілі, керівник грузинської спільноти;
- Василь Келіогло, Президент Союзу гагаузів України;
- Людмила Коваленко-Шнайдер, керівниця Німецького дому;
- Мірлан Курманалієв, керівник киргизької діаспори в Україні;
- Емад Абу Альруб, керівник Арабської спілки України;
- Світлана Цех, керівник Німецького молодіжного культурного центру та Народного театру німецького танцю «Дойче Квелле»;
- Наталія Варич Ан, голова асоціації корейців України у Київській області;

• Мілена Кім, заступник голови асоціації корейців України;

• Денис Гайдарли, заступник голови молодіжної ради національних спільнот України;

• Лариса Марюхіна, заступник голови ГО «Грузинсько-український культурно-мистецький центр»;

• Генадій Черпаков, керівник групи від РНСУ у національному превентивному механізмі Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

• Ільяс — представник кримськотатарського народу та інші запрошені гості.

Учасники семінару активно ставили запитання, обговорення було жвавим і змістовним. Карина Келіогло намагалася максимально ґрун-

товно та відкрито відповісти на всі запити під час активної дискусії, що додало заходу практичної цінності та живої взаємодії.

У семінарі взяла участь понад 15 представників різних національних меншин, молоді і дорослі, а також усі зацікавлені в темі прав людини та міжнародних механізмів захисту.

Дякуємо всім учасникам за активну участь і живу дискусію.

Прес-центр РНСУ

СВІТОГЛЯД КИРГИЗЬКОГО НАРОДУ — КИРГИЗЬКІ НАРОДНІ КАЗКИ ТА ЕПОС

У кожного народу свої казки, і народились вони з його любові до рідної землі та невсипущих мрій і дум про справедливість, яка має запанувати між людьми на світі. Киргизька історія має дуже давнє коріння, тому багато подій дійшли до нас у вигляді міфів, легенд або казок. Вони пробуджують в людях віру, а також допомагають, хай і в казковій формі, пам'ятати про свою історію. Народні казки — це мудрі чарівниці, які живуть століттями й ніколи не старіють. Вони мандрують по сві-

ту, переходячи з однієї країни в іншу, від народу до народу, змінюючи свій вигляд і мову.

Саме Міжнародному дню рідної мови присвячується видання цих книг. Рідна мова — це важливий носій цінностей, знань, які передаються від покоління до покоління. Саме тому так важливо пам'ятати своє коріння. Прагнення зберегти культурні традиції свого народу стало поштовхом до створення киргизького куточка. Ідея його відкриття виникла ще до війни, та сувора дій-

сність внесла свої корективи. Але справа зрушила з місця і поступово невелика полиця збагатилася експонатами до рівня офіційної експозиції. Так в рамках культурної дипломатії у лютому 2023 року до Дня рідної мови в бібліотеці «Світогляд» Печерського району міста Києва відкрився киргизький етнографічний куточок «Кут эне босогосу» (Материнський поріг). Це спільний проект бібліотеки та киргизької нацспільноти, з ініціативи Голови киргизької діаспори в Україні Кур-

маналієва Мірлана Турдубековича. Проект став свого роду артцентром, що об'єднав киргизьку спільноту Києва. Він єднає дітей та батьків у прагненні створити особливу національну атмосферу. Киргизький етнографічний куточок покликаний не тільки об'єднати киргизьку громаду, а й познайомити всіх охочих з культурою цього народу. Куточок «Кут эне босогосу» наповнюється життям і притягує все більше людей з різних культур, різних народів. Відкриття киргизького етнографіч-

ного куточка має дві мети. По-перше, стати осередком збереження ідентичності, мови, традицій киргизького народу. По-друге, стати для киян містком до пізнання киргизької культури.

Відсьогодні народні казки та епос займатиме своє належне місце на полицях українських бібліотек, а ментально близькі український і киргизький народи ставатимуть ще ближчими і зрозумілішими одним одному. За сприяння у виданні фінансова підтримка від Громадського представника в Україні Ради з питань міграції, співвітчизників та діаспор при Спікері Парламенту Киргизької Республіки та Голови киргизької діаспори киргизів в Україні Курманалієва Мірлана Турдубековича.

ВСЕУКРАЇНСЬКА ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЯ РАДИ НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ УКРАЇНИ

**Відбулася Всеукраїнська
онлайн-конференція Ради
національних спільнот України**

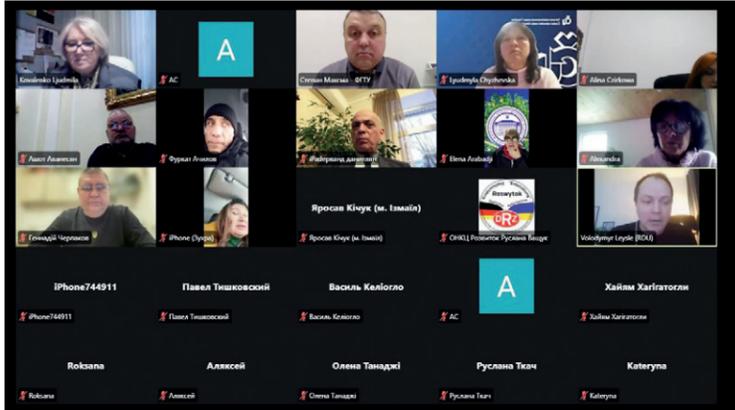
Під час обговорення питань порядку денного учасники конференції висловили спільне бачення щодо необхідності поглиблення та розширення співпраці з Радою як на регіональному, так і на національному рівнях, а також підтвердили готовність до активної взаємодії у 2026 році.

Для реалізації кожного з напрямів діяльності було сформовано організаційні комітети, які забезпечуватимуть подальше проведення робочих зустрічей з метою остаточного опрацювання форматів і концепцій заходів.

Сформовано план роботи Ради на I квартал 2026 року, що передбачає проведення низки освітніх, культурних, інформаційних та координаційних заходів.

На конференції були розглянуті важливі питання порядку денного, зокрема:

- відзначення Дня Соборності України (22 січня 2026 року);
- затвердження плану заходів Ради на I квартал 2026 року, а також сприяння та участь у проведенні заходів національних спільнот і корінних народів на регіональному рівні з урахуванням активної ролі Молодіжної ради РНСУ;
- інформаційна політика Ради, стан і розвиток офіційних інформаційних ресурсів, запуск нового вебсайту, формування комунікаційної стратегії в соціальних

мережах та популяризація діяльності Громадської спілки «РНСУ 2025», зокрема через молодіжні ініціативи та проекти, спрямовані на забезпечення спадкоємності поколінь;

- організація роботи редакції газети «Міжкультурний діалог», остаточне затвердження складу редакційної колегії, визначення редакційної політики та стратегії розповсюдження видання в регіонах України;
- підготовка круглого столу спільно з Комітетом Верховної Ради України з прав людини щодо законодавчого вдосконалення державної політики у сфері розвитку національних спільнот та корінних народів України;
- координація діяльності регіональних представників Ради у 2026 році, створення нових представництв у містах України, відкриття центрів національних

спільнот на регіональному рівні, формування дорадчих рад при обласних та місцевих адміністраціях, а також сприяння призначенню радників голів з питань національних меншин (спільнот) при обласних державних військових адміністраціях;

- активна співпраця з волонтерами Благодійного фонду «Бойові Янглі» та громадською організацією «ВПО Україна» з метою надання допомоги військовослужбовцям і внутрішньо переміщеним особам у різних регіонах України;
- створення платформи грантових проєктів за участю молоді РНСУ;
- збір матеріалів для другого тому книги «Поліетнічна Україна — Алея пам'яті»;
- створення Центру національних спільнот України та корінних народів як постійної платформи міжкультурного діалогу у місті Києві;

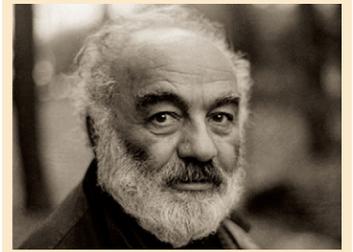
- міжнародна взаємодія, співпраця та координація участі представників громадського сектору національних спільнот, корінних народів і закордонних українців з різних держав у діяльності Ради;
- внесок представників національних спільнот та корінних народів України, а також питання їх відзначення та нагородження з боку державних установ.

У ході конференції учасники продемонстрували високий рівень активності та зацікавленості. По кожному питанню порядку денного відбулося змістовне та ґрунтовне обговорення, під час якого порушувалися актуальні питання, що безпосередньо стосуються діяльності національних спільнот і корінних народів України.

Особливо активною була молодь та представники громад національних спільнот, які висловили власні бачення, ініціативи та практичні пропозиції щодо подальшої роботи Ради.

Обговорення мали конструктивний характер, супроводжувалися фаховими пропозиціями, відкритим діалогом і взаєморозумінням, що дозволило напрацювати спільні підходи до реалізації запланованих заходів та визначити пріоритетні напрями діяльності на 2026 рік.

Висловлюємо вдячність усім учасникам конференції та сподіваємося на подальшу плідну співпрацю й розвиток партнерських відносин з регіональними громадськими організаціями національних меншин (спільнот) України.

**ВІРМЕНИН, ЯКИЙ
НАРОДИВСЯ У ТБІЛІСІ,
СІДІВ У РОСІЙСЬКІЙ
В'ЯЗНИЦІ ЗА УКРАЇН-
СЬКИЙ НАЦІОНАЛІЗМ**

9 січня 1924 р. народився Сергій Параджанов, кінорежисер, сценарист. Вірменин, який народився у Тбілісі, сидів у російській в'язниці за український націоналізм

Рік провів у Тбіліському інституті інженерів залізничного транспорту. Потім вступив одночасно на вокальний факультет Тбіліської консерваторії та в хореографічне училище при оперному театрі. Після Другої світової війни вступив на режисерський факультет ВДІКу у Москві. По розподілу його направили на роботу до Києва. Тут Параджанов зняв ряд документальних і науково-популярних фільмів.

1964 року він презентував картину «Тіні забутих предків», яку зняв за мотивами твору Михайла Коцюбинського. Цей фільм приніс Параджанову міжнародне визнання. Зокрема, 39 міжнародних нагород, 28 призів на різноманітних кінофестивалях (із них 24 – гранпрі).

Під час прем'єри фільму, яка відбулася 4 вересня 1964 року у київському кінотеатрі «Україна» сталася акція протесту. Творча інтелігенція публічно засудила політичні репресії, які відбувалися в Україні.

У червні 1966 року з'явилася Постанова ЦК КПУ «Про серйозні недоліки в організації виробництва кінофільмів на Київській кіностудії ім. Довженка». Зокрема, критика стосувалася стрічок «Криниця для спраглих» (автор сценарію Іван Драч, режисер Юрій Іллєнко), «Звірте свої годинники» (Ліна Костенко, Юрій Ілляшенко), сценарій фільму «Київські фрески» (Сергій Параджанов).

1973 року радянська влада звинуватила Сергія Параджанова в «українському націоналізмі та гомосексуалізмі» та засудила на 5 років таборів суворого режиму.

Український інститут національної пам'яті

УРЯД ЗАТВЕРДИВ ДЕРЖАВНУ ЦІЛЬОВУ СОЦІАЛЬНУ ПРОГРАМУ «МОЛОДЬ УКРАЇНИ: ПОКОЛІННЯ СТІЙКОСТІ — 2030»

Кабінет Міністрів України схвалив Державну цільову соціальну програму «Молодь України: покоління стійкості 2030», яка визначає ключові напрями державної молодіжної політики на 2026–2030 роки.

Мета Програми — підтримати молодь як стратегічну складову людського капіталу України. Вона формує відчуття приналежності до українського суспільства, розвиток життєстійкості та можливості для самореалізації.

Ключові пріоритети Програми:

- Розширення участі молоді у суспільному житті та зміцнення соціальної згуртованості

- Розвиток стійкості, безпечного середовища та психоемоційного благополуччя молоді
- Сприяння самореалізації та економічній спроможності молоді
- Підтримка молодіжних проєктів та виконання окремих завдань молодіжної політики на виконання пріоритетних завдань Програми
- Підвищення інституційної спроможності та розвиток доказової молодіжної політики
- Розвиток міжнародного молодіжного співробітництва та інтеграція української молоді у світову і європейську молодіжну спільноту

- Розвиток цифровізації молодіжної роботи та посилення інформаційно-просвітницької діяльності
- Реалізація Програми здійснюватиметься через державні та місцеві заходи. Вони спрямовані на активну участь молоді у житті громад, створення безпечного середовища та підтримку психоемоційного благополуччя.

Програма також сприяє розвитку неформальної освіти, підприємництва та інновацій. Вона фінансує молодіжні ініціативи та проєкти й посилює спроможність суб'єктів молодіжної роботи.

Фінансування Програми забезпечать державний і місцеві бюджети та міжнародні партнери.

Документ спрямований на збереження та розвиток людського капіталу України та формує покоління молоді, здатне відповідати на сучасні виклики й активно долучатися до відновлення країни.

Програму розробило Міністерство молоді та спорту України у партнерстві з ПРООН в Україні, ICAP Єднання та UNICEF Ukraine за фінансової підтримки урядів Данії та Німеччини через Німецький державний банк розвитку (KfW).

<https://mms.gov.ua/news/uriad-zatverdyyv-derzhavnu-tsilovu-sotsialnu-programu-molod-ukrainy-pokolinnia-stiikosti-2030?>

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГЕНОЦИДІВ

9 грудня світ вшановує Міжнародний день пам'яті жертв геноцидів — дату, проголошену Генеральною Асамблеєю ООН у 2015 році як нагадування про трагічні сторінки людської історії.

Для вірменського народу цей день має особливе, глибоко особисте значення. Це не лише день скорботи за мільйонами безневинно загинувших, а й нагода знову звернутися до світової спільноти з важливим закликом — протистояти ненависті, насильству та дискримінації в усіх їхніх проявах. Пам'ять про трагедії минулого для нас — це не лише біль, а й моральна відповідальність зробити все можливе, аби жоден народ більше не пережив того, що спіткало вірмен у 1915 році.

Цього дня в Києві відбулася поминальна молитва за всіх жертв геноцидів і злочинів проти людяності. Богослужіння очолив глава Української єпархії Вірменської Апостольської Церкви, єпископ Маркос Оганесян, разом із настоятелем Київської вірменської церкви отцем Артасешом.

Після молитви учасники церемонії поклали квіти до хачкару — вірменського кам'яного хреста, що символізує віру, пам'ять і незламність духу.

Саме цей хачкар було встановлено 9 грудня 2016 року — у першу річницю проголошення ООН Міжнародного дня пам'яті жертв геноцидів.

Ми зберігаємо пам'ять про невинні життя, знищені жорстокістю, і продовжуємо говорити правду — заради справедливості та заради того, щоб подібні трагедії ніколи більше не повторилися.

Від імені Ради національних спільнот України, Спілки вірмен України та Національного конгресу вірмен України висловлюємо щирі співчуття всім жертвам геноцидів і злочинів проти людяності.

СТЕПАНА МАХСМУ ОБРАЛИ ЧЛЕНОМ НАГЛЯДОВОЇ РАДИ СУСПІЛЬНОГО ВІД СФЕРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ

16 січня в «Українському медіа-центрі» відбулася конференція з обрання члена Наглядової ради Суспільного Мовлення від громадських об'єднань у сфері забезпечення прав національних спільнот.

У заході взяли участь 18 громадських організацій, що представляють різні етнічні спільноти України.

Конференцію організувала Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення. На початку її члени виступили перед представниками національних спільнот, роз'яснили завдання, що стоять перед Суспільним Мовленням та зокрема про функції Наглядової ради.

Кандидата на посаду представив голова Ради національних спільнот України Ашот Дадікоєвич Аванесян, голова конференції громадських об'єднань та асоціацій з обрання члена Наглядової ради Національної суспільної телерадіокомпанії України у сфері забезпечення прав національних меншин.

Степан Махсма був єдиним кандидатом на посаду члена наглядової ради

Суспільного від сфери забезпечення прав національних спільнот. Згідно з порядком конференції, заслухали програму кандидата і провели голосування, де Степан Махсма набрав 90 балів.

Членом наглядової ради Суспільного Мовлення від громадських об'єднань у сфері забезпечення прав національних меншин (спільнот) став Степан Махсма, заступник голови ради національних спільнот України, голова Федерації грецьких товариств України.

«Дякую за довіру. Для мене це велика відповідальність, адже, голосяючи, ви покладаєте на мене сподівання працювати не лише від себе, а й представляти кожного з вас. Ще раз щиро дякую за підтримку та довіру і сподіваюся, що нам усе вдасться», — висловив вдячність учасни-

кам конференції після її проведення Степан Махсма, новообраний член наглядової ради Суспільного від сфери забезпечення прав національних спільнот.

Серед ключових пріоритетів Степана Махсми, заявлених в його програмі, — посилення редакційної незалежності та стандартів, сильне регіональне мовлення, підтримка куль-

турного різноманіття та національних спільнот, освітній та гуманітарний контент, а також прозорість, підзвітність та ефективність Суспільного.

Степан Махсма очолює Федерацію грецьких товариств України з 2023 року. У 2005–2010 роках працював начальником ділянки комунального підприємства «Комунальник» у Маріуполі Донецької області. У 2010–2015 роках був головою Сартанської селищної ради міста Маріуполя. У 2015–2020 роках обіймав посаду секретаря Маріупольської міської ради VII скликання, а у 2020–2022 роках — голови Маріупольської міської ради. У 2022–2024 роках працював радником міського голови Запоріжжя.

Нагадаємо, наглядова рада Суспільного — це колегіальний орган управління, до складу якого входять по одному представнику від депутатських фракцій і груп Верховної Ради України поточного скликання і дев'ять членів від громадських об'єднань та асоціацій. Наглядову раду Суспільного переобирають щоп'ять років. Вона відповідає за загальне керівництво й контроль за роботою компанії, забезпечуючи незалежність і дотримання принципів Суспільного Мовлення.

Всім учасникам та представникам національних спільнот України щиро дякуємо за активну участь і підтримку.

Від імені керівництва Ради національних спільнот України висловлюємо особливу вдячність представникам Національної суспільної телерадіокомпанії України за теплий прийом, відкритість та щирю гостинність.

(Продовження, початок в попередньому номері газети).

15 жовтня у стінах Дипломатичної академії України відбувся День гагаузької культури — подія, організована ВГО «Союз гагаузів України» у співпраці з ГО «Асоціацією гагаузьких товариств» за підтримки Міністерства закордонних справ України. Захід став не лише яскравим святом музики, традицій і мистецтва, а й змістовною публічною розмовою про зміцнення гагаузької громади в Україні та її внесок у спільну державну історію.

Центральною частиною програми стала концертна вистава з участю артистів села Котловина — гагаузького народного ансамблю пісні і танцю «Севда гюлю» (укр. «Троянда кохання»), якому у 2007 році було присвоєно почесне звання «Народний колектив». Творче об'єднання очолюють Галина Булгар і Софія Богданова-Цонкова. Ансамбль залишається творчо активним і постійно розвивається, експериментуючи з новими стилями та жанрами; його виступи неодноразово транслювалися на обласному й національному телебаченні. У 2021 році за участі колективу, інструменталістів і керівників ансамблю було створено документальну стрічку «Болбока» — «Історія гагаузького танцю», реалізовану за підтримки Українського культурного фонду.

Відкриттям концертної програми стала театралізована постановка, у якій артисти «Севда гюлю» передали самобутність гагаузького побуту, глибоку повагу до праці, любов до рідного Буджацького краю та Батьківщини. Вокальну частину вистави представила солістка ансамблю Софія Богданова-Цонкова, виконавши пісню «Болбока» гагаузькою мовою — про

ДЕНЬ ГАГАУЗЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Гагаузи України: між традицією і сучасністю

працьовитість народу, шанування традицій і коріння та заклик до єднання у спільному хоро, традиційному гагаузькому танці. Окрім сценічної діяльності, Софія Богданова-Цонкова активно працює над збереженням народного фольклору, досліджуючи й відтворюючи обрядові традиції села.

Особливе місце у програмі посіла Наталі Деніз — гагаузька співачка родом із Котловини (Болбоки), яка виступила не лише як ведуча заходу, а й подарувала глядачам кілька вокальних номерів. Одним із найемоційніших моментів стало виконання української народної пісні «Ой у лузі червона калина» двома мовами — українською та гагаузькою. Цей виступ став символом єдності, взаємної поваги та глибокої приналежності гагаузького народу до України, підкресливши прагнення громади зберігати й розвивати власну культуру в багатонаціональному українському просторі.

У заході взяли участь й інші артисти та представники громади з різних куточків гагаузького краю — місць компактного проживання гагаузів у Буджаку. Серед них — депутатка Ізмайльської районної ради Анжела Славова й староста села Ескі-Троян (Старі Трояни) Юлія Мирчева. До події також долучилися учасники зі Старих Троян, Олександрівки, музиканти з Курчу та інших населених пунктів, в тому числі гармоніст Василь Телешкан і барабанщик Ярослав Алексєнко, що перетворило захід на простір зустрічі й єднання, об'єднавши гагаузів України навколо спільної культури, пам'яті та традицій.

Важливою складовою Дня гагаузької культури стала музейна експозиція зі зразкового музейного комплексу «Котловинський історичний музей широкого профілю», що функціонує при Котловинському ліцеї Ренійської міської ради з 2006 року. 22 липня 2020 року Міністерство освіти і науки України присвоїло музею почесне звання «Зразковий», яке було підтвержене у 2025 році. Нині його фонди налічу-

ють 4762 одиниці збереження — оригінальні предмети, архівні документи, спогади мешканців села та матеріали пошуково-дослідницької роботи.

Експозиція музею вибудована за тематичними розділами. Розділ «Історичний шлях школи» висвітлює розвиток навчального закладу з 1842 року через фотографії, документи, особисті речі педагогів, нагороди та матеріали про професійні досягнення колективу.

Розділ «Історія села Болбока-Котловина» охоплює ключові етапи життя громади — від заснування села, через румунський і радянський періоди, до сучасної української історії, з особливим акцентом на видатних мешканців, представлених на стендах «Почесні мешканці села» та «Людина року». Значне місце в експозиції займають знаряддя праці селян кінця XIX — поч. XX ст.: зернотерки, плуги, дювени для обмолоту зерна, мірний дерев'яний посуд і вироби майстрів-бондарів. Саме через ці предмети розкривається традиційний уклад життя гагаузів, основу якого становили скотарство, землеробство та виноградарство.

Центральним осередком музею залишається «Гагауз еві» (укр. «Гагаузький дім») — розділ, присвячений походженню гагаузького народу, його культурі, традиційному одягу, декоративно-ужитковому мистецтву та духовному житттю. Тут представлені матеріали з історії місцевої церкви, старовинні ікони й богослужбові книги, що переконливо засвідчують давню приналежність гагаузів до православного християнства.

(Продовження в наступному номері).
Прес-центр РНСУ

ВСЕУКРАЇНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ – КРУГЛИЙ СТІЛ

«НАЦІОНАЛЬНІ СПІЛЬНОТИ УКРАЇНИ – ІСТОРИЧНІ ПОДІЇ ТА СУЧАСНІСТЬ У ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОМУ КОНТЕКСТІ»

В Інституті політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України до Дня Соборності Громадською спілкою «Рада національних спільнот України 2025» організована Всеукраїнська конференція – круглий стіл «Національні спільноти України – історичні події та сучасність у загальнодержавному контексті».

Цей масштабний міжінституційний захід, присвячений ролі національних спільнот у формуванні єдності, історичної пам'яті та стійкості українського суспільства в умовах війни.

У роботі круглого столу взяли участь народні депутати України,

Зайцева-Великодня Світлана — президентка Одеського відділення Спілки поляків в Україні імені Адама Міцкевича;

Васильєва Євгенія — голова громадської організації Волинське обласне товариство чехів «Матице Волинська»;

Кулаксіз Ольга — голова громадського регіонального гагаузького національно-культурного товариства «Бірілік»;

Тарханян Аркадій — заступник голови комітету у справах ветеранів війни Ради національних спільнот України.

Окремим, надзвичайно важливим блоком стали виступи голів і представників національних спільнот України, які говорили про відповідальність, солідарність, роль громад у воєнний час та спільне майбутнє держави.

Круглий стіл став потужною платформою для міжетнічного діалогу, взаєморозуміння та солідарності,

представники міністерств і центральних органів виконавчої влади, Державної служби України з етнополітики та свободи совісті, Офісу Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Міністерства закордонних справ, Міністерства у справах ветеранів, Міністерства освіти і науки, Міністерства молоді і спорту, Ради Європи, House of Europe, наукових установ НАН України, керівники громадських організацій та лідери національних спільнот України.

До учасників з вітальним словом звернулися почесні гості та організатори заходу:

Ашот Аванесян — голова ГС «Рада національних спільнот України 2025», заслужений працівник культури України, Посол Миру;

Максим Ткаченко — народний депутат України;

Неллі Яковлева — народна депутатка України;

Ніколаєць Юрій — заступник директора Інституту, доктор історичних наук, професор;

Володимир Кондур — начальник відділу з питань захисту прав осіб з числа ромської національної меншини (спільноти) Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Роза Тапанова — генеральна директорка Національного історико-меморіального заповідника «Бабин Яр»;

Наталія Гончаренко — керівниця управління утвердження української національної та громадянської ідентичності Міністерства молоді та спорту України;

Наталія Олійник — координаторка проекту Офісу Ради Європи в Україні;

Інна Кільдерова — генеральна директорка директорату шкільної освіти Міністерства освіти і науки України;

Віктор Коврей — начальник відділу етнополітики Державної служби України з етнополітики та свободи совісті;

Тігран Хачатрян — Голова Ради громадських об'єднань національних меншин (спільнот) України при ДЕСС;

Євгеній Самойленко — представник Київської обласної державної адміністрації.

Серед почесних гостей також були:

Віктор Чоловський — аташе департаменту світового українства та гуманітарної взаємодії МЗС України; Дмитро Чуприна — державний експерт експертної групи з питань шкільної освіти директорату шкільної освіти МОН;

Кирило Доролєнко — представник Міністерства у справах ветеранів України;

Віталій Бобров — начальник відділу навчальних програм і дискусійних форматів House of Europe.

Важливу інтелектуальну основу заходу забезпечили виступи провідних українських учених, які осмислили історичний і сучасний вимір міжетнічних процесів.

Змістовні доповіді представили Лариса Якубова, Ярослав Кічук та Юрій Радченко, які акцентували увагу на історичних уроках, сучасних викликах і потенціалі національних спільнот у формуванні демократичної, європейської України.

Особливо й емоційно насиченою частиною заходу стало вручення державних нагород представникам національних спільнот України — людям, які своєю щоденною працею зміцнюють культуру, освіту, громадянську єдність, збереження історичної пам'яті та волонтерський рух. Відзнаки отримали:

Богданець-Білокаленко Наталія — заступник директора Департаменту освіти та науки Ради національних спільнот України;

продемонструвавши єдність національних спільнот України у захисті державності, культури, історичної пам'яті та спільного європейського майбутнього.

Координатори та менеджери заходу: Нікіта Кравчук, Карен Аванесян. Щира подяка в допомозі з організацією: Людмила Коваленко — Шнайдер, Світлана Цех, Софія Петкова, Василій Келіоєло, пані Світлана, Томас-Герг Арктойський.

ФОРУМ ЛІДЕРІВ ВІРМЕНСЬКОЇ МОЛОДІ УКРАЇНИ

17 січня відбувся Форум лідерів вірменської молоді України: розвиток в умовах війни. Захід об'єднав представників державної влади, військових, бізнесу, волонтерів та активну молодь — тих, хто вже сьогодні бере на себе відповідальність і працює заради країни в умовах війни. У центрі обговорень — лідерство,

стійкість, роль молоді під час війни та у процесі відновлення України. Панельні дискусії були наповнені реальними кейсами, чесними розмовами та практичними висновками, які мають значення тут і зараз.

Головною метою форуму став обмін досвідом між лідерами вірменської спільноти, які мають значні

успіхи в військовій справі, волонтерстві, державній службі та бізнесі з лідерами цих сфер в майбутньому.

«Разом ми створюємо сильну, свідому й відповідальну спільноту, яка формує комфортну для всіх Україну майбутнього вже сьогодні»

Арман Акоюян, керівник Спілки вірменської молоді України

27 січня, у День пам'яті трагедій Голокосту в Україні ми з глибоким болем і скорботою вшануємо пам'ять мільйонів безневинних жертв нацистського режиму — євреїв, ромів та представників інших національних спільнот, знищених лише через свою національну приналежність, віру чи походження.

Трагедія Голокосту на українській землі, зокрема в Бабиному Яру та в багатьох інших місцях масових розстрілів, є страшним нагадуванням про наслідки ненависті, антисемітизму, расизму та зневаги до людського життя.

Від імені Ради національних спільнот України висловлюємо щирі співчуття родинам загиблих і всім, хто зберігає пам'ять про цю трагедію. Ми схилиємо голови перед жертвами Голокосту та підтверджуємо нашу спільну відповідальність — зберігати історичну правду, виховувати взаємну повагу і не допустити повторення злочинів проти людяності.

Пам'ятаємо. Сумуємо. Ніколи знову

UNIDAY: МИСТЕЦТВО, ЩО ЄДНАЄ. АРТИСТИ НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ ТА КОРИННИХ НАРОДІВ

(Продовження, початок в №№ 1, 2 газети).

Танці Кавказу, кучіпуді, хайтарма, німецькі та польські мелодії, пісні мовою Еллади та традиційна музика Сходу, сучасні естрадні мотиви — саме так звучала сцена фестивалю UNIDAY до Дня міжнародної злагоди та культурного розмаїття.

24 травня 2025 року на ВДНГ сценічне дійство відбувалося у два «акти» — етнічні артисти — найяскравіші представники спільнот та відомі зірки: співачка казахського походження ТАЙМАНОВА, учасник «Голосу країни», молодий артист МУАЯД, дует ANNA-MARIA та талановита виконавиця SEVERYNA.

Творчі представники національних спільнот та корінних народів — ті, хто творять музичні та культурні заходи спільно з Радою національних спільнот України не лише на фестивалях, а й на інших визначних святах. Це і Дінара та Тимур Герейханови, шоу-балет «Кавказ» під керівництвом досвідченого Ніджата Мірзоева, які дарують ковток хореографії Північного Кавказу, що демонструє історичні перипетії, Давід Сурешвар та Софія Топчій, що зберігають мистецтво індійського танцю, і театр німецького танцю «Дойче Квелле», що дає можливість розкрити таланти молодого

покоління німецької спільноти, Георгій Багдасар — баяніст родом із грецького селища на Донеччині, що дає нове життя мелодіям дитинства, ансамбль «Айренік», що продовжує й оживляє на сцені вірменські традиції, колектив «Поляни з-над Дніпра», що у танці показує дух польської спільноти й інші яскраві та талановиті діячі, про яких розповімо у наступних випусках.

Мистецтво єднає, і всі його грані створюють спільний простір.

(Продовження в наступному номері газети).

БЕРЕЖЕМО НАЦІОНАЛЬНУ ПАМ'ЯТЬ: У КРОПИВНИЦЬКОМУ ВІДЗНАЧИЛИ 15-ТУ РІЧНИЦЮ СТВОРЕННЯ ОБ'ЄДНАННЯ БОЛГАР

У Кропивницькому відзначили 15-ту річницю діяльності Кіровоградської обласної громадської організації «Об'єднання болгар «Нашите Хора».

Урочистості відбулися в приміщенні обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Д. І. Чижевського.

Участь у заході взяли Генеральний консул Республіки Болгарія в Одесі пан Светослав Іванов та тимчасово повірена у справах посольства Болгарії в Україні пані Елена Слатінська-Ованезова, перший заступник голови Кіровоградської обласної ради Юрій Семенюк, керуюча справами виконавчого

комітету Кропивницької міської ради Світлана Балакірева, представники болгарської спільноти з Кіровоградської та Миколаївської областей, представники громадської організації «Об'єднання поляків «Полонія» імені Кароля Шимановського», «Спілка вірмен України» Кіровоградської області, літературного об'єднання «Вітрила», громадськість міста.

Керуюча справами виконавчого комітету Світлана Балакірева привітала Сергія Осадчого, голову ГО «Об'єднання болгар «Нашите Хора» з річницею створення організації.

— Представники болгарської спільноти беруть активну участь

у громадському житті Кропивницької громади, є постійними учасниками різних національно-культурних заходів, конкурсів, фестивалів. Сьогодні, коли триває війна з російськими загарбниками, ми особливо цінуємо партнерські відносини з іншими державами, по-особливого відчуємо важливість збереження національної пам'яті, культури та традицій наших предків, тому підтримуємо болгарську спільноту у збереженні її культури, — зазначила Світлана

Балакірева і вручила подарунки та сувеніри Генеральному консулу Республіки Болгарія в м. Одеса пану Светославу Іванову та тимчасово повіреній у справах посольства Болгарії в Україні пані Елені Слатінській-Ованезовій.

Також Світлана Балакірева вручила Подяки Кропивницької міської ради та виконавчого комітету членам Кіровоградської обласної громадської організації «Об'єднання болгар «Нашите Хора» Олені Семенюк та Володимиру Поліщуку.

Інформаційно-аналітична газета
ГРОМАДСЬКОЇ СПІЛКИ
«РАДА НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ
УКРАЇНИ 2025» (РНСУ)
«МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ»
Рішення № 1726 від 21.08.2025 р.
Протокол № 18
НАЦІОНАЛЬНА РАДА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ТЕЛЕБАЧЕННЯ
І РАДІОМОВЛЕННЯ
Видавець:
ГС «РАДА НАЦІОНАЛЬНИХ
СПІЛЬНОТ УКРАЇНИ 2025»

ГОЛОВА РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ
АВАНЕСЯН Ашот Дадікоєвич
ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ
КОВАЛЕНКО Людмила Федорівна
МАХСМА Степан Григорович
КІЧУК Ярослав Валерійович
ПЕТКОВ Сергій Валерійович
ЧИЖЕВСЬКА Людмила Віталіївна
АРАБАДЖИ Олена Семенівна
ЛЕВІТАС Фелікс Львович
МЕПАРШВІЛІ Хвича Нодарович
КЕЛЮГЛО Василь Григорійович
ХАРАКОЗ-ЛАПЄЄВА Марія Олександрівна
ЄРМАК Кароліна Мілена Мар'янівна

Редакція може не поділяти погляди авторів статей. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати тексти. Авторські статті не рецензуються і не повертаються. Оголошення та листи друкуються мовою оригіналу, реклама — лише державною українською мовою. Листування ведеться лише на сторінках газети. Відповідальність за зміст статей несуть автори. Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець. Додаткова інформація про діяльність Ради та національних спільнот України — на офіційному веб-сайті: www.spilka-radaspilnot.org

Адреса редакції: вул. Василя Тютюнника, буд. 5,
м. Київ, 03150, тел.: (044) 227-98-65
<https://spilka-radaspilnot.org>, e-mail: gs_radaspilnot@ukr.net

Головний редактор
Ашот Аванесян
Літературний редактор
Лідія Вакуленко
Верстальник-дизайнер
Михайло Нестеренко

Віддруковано: ТОВ «Видавництво
«Прометей», 04071 м. Київ,
вул. Ярославська, буд. 39Г.
Підписано до друку 30.01.2026 р.
Зам. № 30012026-001.
Наклад 1000 прим.